

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS DE PLEIN TE HOLSBEEK

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 13037

Instelling VBS De Plein
Klein Langeveld 30 - 3220 HOLSBEEK

Beleidsverantwoordelijke Tinneke THYS

Telefoonnummer 016 44 90 43

E-mail directie@vbsdeplein.be

Website www.vbsdeplein.be

Bestuur vzw KODiD
Aarschotsesteenweg 39 - 3110 ROTSELAAR

Scholengemeenschap POLARIS
Werchtersesteenweg 38 - 3150 HAACHT

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Leuven
Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN

Start- en einddatum doorlichting 04/12/2023 - 07/12/2023

Inspectieteam Mieke DEVLIEGER
Lieve VERHEYDEN

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Klein Langeveld 30 - 3220 HOLSBEEK.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. Deelvisies zoals die op leerlingenbegeleiding bieden verdieping aan de schoolvisie. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. De school stuurt haar visie bij waar nodig, zoals momenteel haar taalbeleidsvisie.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar laat kansen liggen om onderwijskundige processen voldoende doelgericht op (middel)lange termijn uit te rollen. Voor meerdere onderdelen van de onderwijsleerpraktijk ontbreken duidelijke maatregelen en afspraken rond gelijkgericht leraarhandelen. Dat is onder meer zichtbaar in de verschillende manieren waarop de leraren van de lagere afdeling het onderwijsleerpakket voor Nederlands en de onderliggende didactiek voor de verschillende taalvaardigheden hanteren. De school besteedt in mindere mate aandacht aan gerichte opvolging en coaching van teamleden tot op de klasvloer. Wat dat betreft, kunnen het taaltraject dat de kleuterafdeling met de ondersteuning van de pedagogische begeleiding liep en recent ook het traject rond interactief voorlezen een hefboom zijn voor schoolbrede implementatie.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking systematisch en cyclisch, onder andere via een jaarlijkse schriftelijke evaluatie van de school- en klaswerking bij de teamleden. Ze heeft ook nadrukkelijk aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit niet altijd even doelgericht op basis van kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Zo benut ze de resultaten van de leerlingen op genormeerde en gevalideerde toetsen vooral op kind- en klasniveau. Ze gaat echter weinig gericht op zoek naar trends en onderlinge verbanden tussen die gegevens op schoolniveau, bijvoorbeeld met het oog op het rendement van vernieuwingsprocessen. Ook gaat ze weinig na in hoeverre leraren beoogde en gerapporteerde klaspraktijken daadwerkelijk realiseren op de klasvloer. Zo komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang. Wel betreft de school de expertise van relevante partners bij haar evaluaties, zoals leerlingen, ouders en externe deskundigen.

Borgen en bijsturen De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat
BENADERT DE zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt niet altijd wat goed is. Het is
VERWACHTING nog een werkpunt om structureel een aantal aspecten van de werking
vast te zetten in een compact raadpleegbare vorm. Die kan naderhand
ook dienen als toetssteen voor nieuwe evaluaties. De school ontwikkelt
wel systematisch verbeteracties voor werkpunten. Voorbeelden daarvan
zijn de bijstellingen van de evaluatie- en rapporteringspraktijk en het
lopende traject om de leesbevorderingsaanpak en het leesonderwijs in te
bedden in een onderbouwd taalbeleid.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat VOLGENS DE VERWACHTING	Voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften hanteren de leraren een cyclische aanpak als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. Het is nog een aandachtspunt om voor de verhoogde zorg de onderwijsbehoeften van individuele en groepjes kleuters vast te leggen en om de daaraan gekoppelde doelen en maatregelen duidelijker te omschrijven. Zo kunnen de leraren het onderwijsleerproces, de evaluatie en de effecten van het maatwerk ook voor die kleuters gericht opvolgen en bijsturen waar nodig.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak VOLGENS DE VERWACHTING	De leraren ondersteunen het leren en ontwikkelen. De aanpak is geleidelijk, activerend, betekenisvol en in groeiende mate taalontwikkellend. De leraren zetten gericht in op interactief voorlezen en op thematische woordenschatontwikkeling aan de hand van een aantal methodieken die ze integreren in de klas- en hoekenwerking. Ze besteden aandacht aan metacognitieve vaardigheden maar kunnen de visuele ondersteuning daarvan nog versterken. Ze maken doorgaans op een efficiënte manier gebruik van de tijd om te leren en ontwikkelen.
Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om systematisch en doelgericht verschillende vormen van effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces en in de leraar-kleuterinteractie.
Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING	De brede observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces en zijn overwegend transparant, betrouwbaar, fair en breed.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een doelgerichte cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze vormen zich een actueel beeld over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling op basis van diverse bronnen. Zij spelen echter in beperkte mate gericht in op de onderwijsbehoeften van een aantal leerlingen in de verhoogde zorg. Voor die leerlingen laten zij kansen liggen om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie op de behoeften af te stemmen. Ook de opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding van die leerlingen vormen een werkpunt. Voor de leerlingen in de fase van de uitbreiding van de zorg werken de leraren constructief samen met externe ondersteuners. Ook de cognitief sterk functionerende leerlingen krijgen in groeiende mate een meer afgestemd aanbod.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Zo geven zij aan dat hun jarenlange extra aandacht voor leesbevordering vruchten afwerpt. Ook de aanpak voor spelling en taalbeschouwing voldoet. Voor de complexe taalvaardigheden realiseren de leraren een activerend en betekenisvol aanbod. Het systeem van coteaching geeft hun de ruimte om de aanpak binnen de klas voldoende geleidelijk te maken voor de leerlingen in de fase van de brede basiszorg. Met het oog op meer samenhang in de aanpak is er over de klasgrenzen heen echter nood aan een scherpstelling van het gebruik van het onderwijsleerpakket, onder andere wat de integratie van zelfregulerend leren betreft. Momenteel loopt het team een traject om de kwaliteit van het leesonderwijs te optimaliseren. Ook de kwaliteit van het onderwijs voor de andere complexe taalvaardigheden verdient aandacht. Tot slot kunnen de leraren de tijd om te leren efficiënter benutten, zodat er ruimte vrijkomt voor de noodzakelijke verhoogde zorg.
Effectieve feedback VOLGENS DE VERWACHTING	De meeste leraren geven effectieve feedback met het oog op de vooruitgang van de leerlingen in het leer- en ontwikkelingsproces. Ze vertrekken daarbij vanuit de doelen en de leerervaringen van de leerlingen. De feedback is zowel op het product als op het proces gericht. De aandacht voor mondelinge feedback op het zelfregulerend niveau is wisselend. In kindgesprekken en op het rapport is er wel ruimte om daar systematisch aandacht aan te besteden, onder andere via de vaste rubriek 'leef- en leerhouding'. De feedback is duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend en vindt plaats in een klimaat van veiligheid en vertrouwen.

**Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING**

De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en grotendeels met het aanbod. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar en breed. Evaluatie aan de hand van de toetsen uit het leerpakket vullen de leraren aan met enkele genormeerde tests en met eigen toetsen, onder andere voor spelling. Het is een aandachtspunt voor de leraren om de afspraken te bevestigen en vervolgens ook na te leven over het gebruik van het gradueel opgebouwde systeem van criteria bij de evaluatie van productieve vaardigheden. De leraren betrekken de leerlingen bij de evaluatie.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

Er werden geen inbreuken vastgesteld.

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	●
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	●	◆
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	●	◆
Effectieve feedback	◆	●
Leerlingenevaluatie	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF MET WERKPUNTEN
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF